

Na osnovu člana 25. stav (10) Zakona o prostornom uređenju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 24/17 i 1/18), i člana 14. i 24. Statuta Općine Hadžići ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 15/09, 17/12, 10/13, 14/13-ispravka, 11/18 i 1/20), Općinsko vijeće Hadžići, na 14. sjednici održanoj dana 19.05.2022. godine, d o n o s i

ODLUKU O PROVOĐENJU URBANISTIČKOG PROJEKTA „IGMAN – VELIKO POLJE“

Uvod

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se uvjeti korišćenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora i način provođenja Urbanističkog projekta „Igman – Veliko polje“ (u daljem tekstu: Plan), a naročito: granice prostorne cjeline, urbanističko-tehnički uvjeti za izgradnju građevina, mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara, mjere zaštite okoliša, mjere zaštite prava lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima, uvjeti uređenja zelenih i slobodnih površina.

Granica prostorne cjeline

Član 2.

Granica obuhvata polazi od tromeđe parcela k.č. 1632, 1637/1 i 3081, potom produžava na sjever, te istok idući međom parcele k.č. 1637/1 (obuhvata je) i dolazi u tačku br.1 koja se nalazi na međi između parcela k.č. 1637/1 i 1632, a ima koordinate $y=6521520, x=4845254$, produžava na sjeveroistok sijekući u pravoj liniji parcelu k.č. 1632 i dolazi u tačku br.2 koja ima koordinate $y=6521564, x=4845308$, nastavlja u pravcu juga idući međom parcele k.č. 1637/1 (obuhvata je) i dolazi u tačku br.3 sa koordinatama $y=6521600, x=4845289$, potom se lomi na istok sijekući u pravoj liniji parcelu k.č. 1632 i dolazi u tačku br.4 koja se nalazi na međi između parcela k.č. 1632 i 1637/1, a ima koordinate $y=6521672, x=4845291$, nastavlja u pravcu sjevera idući međom parcele k.č. 1637/1 obuhvata je i dolazi u tačku br.5 sa koordinatama $y=6521603, x=4845403$. Granica potom nastavlja na sjever sijekući u pravoj liniji parcelu k.č.1632 i dolazi u tačku br.6 koja se nalazi na parceli 1632, a ima koordinate $y=6521624, x=4845526$, skreće na sjeveroistok u dužini od 36m do tačke br.7 koja ima koordinate $y=6521653, x=4845544$, potom se lomi na jug idući putem k.č. 1674/1 (obuhvata ga) i dolazi do četveromeđe parcela k.č. 1674/1, 1631, 747 i 3410, granica produžava na zapad idući granicom između dvije političke općine (Hadžići i Trnovo) i dolazi do mjesta odakle je opis granice i počeo. Sve gore navedene parcele se nalaze u K.O. Lokve, Hadžići.

Površina obuhvata iznosi $P=38,03ha$.

Član 3.

Izgradnja građevina (objekta), sportskih i rekreativnih terena, površina za odmor i relaksaciju i rekreaciju, te staza i uređenje pejzaža, vrši se na osnovu ovog Plana.

Član 4.

U sklopu obuhvata ovog Plana definisane su zone i površine sa sljedećim namjenama:

- Zona sportsko-rekreativnih površina u funkciji izgradnje sportskih, smještajnih i ugostiteljskih objekata i sportsko rekreativnih terena sa površinom od 28,3 ha,
- Zona zaštitne šume namijenjena je zaštiti ukupne strukture pejzaža, zaštiti zemljišta i vodnih površina u funkciji odmora, relaksacije, rekreacije uz minimalne građevinske zahvate i poteze, sa površinom od 6,73 ha
- Zona saobraćajnih površina - 3,0 ha.

Član 5.

Unutar granica planiranih građevinskih parcela mogu se graditi samo one građevine /objekti/ i sportski tereni koji su utvrđeni ovim Planom u grafičkim priložima i ne mogu se mijenjati osim u slučajevima koji su propisani ovom Odlukom.

Član 6.

S obzirom na osjetljivost područja sa aspekta zaštite izvorišta, na lokalitetima planiranih objekata (sportska dvorana, garaža, konjušnica) prije realizacije građevina potrebno je prethodno izvršiti istražne radove bojenjem, u cilju određivanja uslova i definisana tehničkih rješenja za građenje istih u skladu sa mjerama zaštite izvorišta.

Član 7.

Prije izgradnje planiranih građevina (objekata) prethodno se površina obuhvata Plana mora infrastrukturno opremiti uz realizaciju određenih aktivnosti kao što su: rekonstrukcija-e primarnih infrastrukturnih sistema, izgradnja novoplaniranih i tehnički prijemi istih. Ovo se posebno odnosi na sisteme vodosnabdijevanja, odvodnje i tretmana otpadnih voda (separatori naftnih derivata i ulja, Bio-prečistači), planiranih u obuhvatu Plana.

Član 8.

Urbanističko-tehnički uvjeti za izgradnju građevina:

Regulaciona linija i parcelacija:

- Građevinske parcele utvrđene su regulacionom linijom i definisane su u grafičkim priložima koji su sastavni dio ovog Plana.

Građevinska linija:

- Građevinska linija utvrđuje dio građevinske parcele na kojoj je moguće izgraditi građevinu. Građevinskom linijom je utvrđena udaljenost objekta od regulacione linije. Građevinska linija ne može prelaziti regulacionu liniju. Unutar građevinskih linija investitor može definisati tlocrt građevine koji ne može biti veći od utvrđenih horizontalnih kao ni vertikalnih gabarita.
- Građevinska linija podzemih etaža, podrumске i suterenske etaže može biti veća od građevinske linije osnovnog gabarita objekta, ali samo na dijelu koji je cijelom površinom ukopan u odnosu na uređeni teren i ne ugrožava osnovnu funkciju komunalne infrastrukture. Za realizaciju podzemnih etaža neophodan je projekat osiguranja građevinske jame
- Građevinska linija objekta utvrđena Planom može se preći za cca 1,0 metar, arhitektonsko-oblikovnim elementima (doksat, konzolni prepusti i istaci, nadstrešnice,

streha). Navedeni istaci mogu biti realizovani samo u okviru pripadajuće građevinske parcele i ne mogu preći više od 10% tlocrtne površine objekta definisanog građevinskom linijom, uz obavezu da se završna etaža objekata zadrži u predloženim građevinskim linijama. Za navedena djelimična odstupanja je neophodan pozitivan stav Općine i informacija-stav Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo na dostavljeno Idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje.

- Proširenjem planiranih objekata se ne može mijenjati utvrđeni pješačko saobraćajni koncept /pješačke površine/.

Spratnost

- Planirana spratnost je utvrđena Planom i ne može se mijenjati;
- Maksimalna spratnost objekata u granicama obuhvata iznosi P+3+Pt nadzemne vidljive etaže uz stepenasti tretman, a podrumске etaže moraju biti u potpunosti ispod kote terena - u iznimnim slučajevima vidljive najviše jedan (1,0) metar u odnosu na nižu kotu uređenog terena.
- Spratnost objekata na kosom terenu odnosi se na dio vertikalnog gabarita objekta lociranog na nižoj strani uređenog terena, odnosno računa se od kote najnižeg ruba uređenog terena uz građevinu.

Spratna visina

- Maksimalna konstruktivna visina spratnih etaža je 300 cm (konstruktivna visina etaže se mjeri od gornje kote međuspratne konstrukcije jedne, do gornje kote međuspratne konstrukcije sljedeće etaže);
- Maksimalna spratna visina prizemlja sa poslovnom namjenom na kosom terenu je 350 cm, osim u objektima sportske namjene i pratećih objekata, koja može biti i veća u odnosu na funkciju objekta;
- Planirana spratnost i odstojanje objekata utvrđene su Planom, naznačene u grafičkim priložima i ne mogu se mijenjati osim u slučajevima koji su propisani ovom Odlukom.
- dozvoljava se izgradnja dvije /2/ podzemne etaže /garaža/ za gradnju na građevinskim parcelama utvrđenim ovim Planom.

Koeficijent i procenat izgrađenosti

- Koeficijenti izgrađenosti pojedinačnih parcela i ukupnog obuhvata utvrđen je i prezentiran u grafičkim priložima i tekstualnom obrazloženju Plana;
- Koeficijent izgrađenosti je odnos između ukupne površine nadzemnih etaža objekta /BGP-a/ i površine parcele. Kod računanja ukupnog BGP-a objekta ne uzima se u obzir podrumска etaža, dok se suterenska etaža računa do 75% ukupne površine iste;
- Koeficijent izgrađenosti u obuhvatu Urbanističkog projekta /Plana/ iznosi $K_i=0,08$ a procenat izgrađenosti 3,5%;
- Maksimalni utvrđeni koeficijent izgrađenosti na pojedinačnim građevinskim parcelama iznosi $K_i=1.6$ a maksimalni procenat izgrađenosti pojedinačnih građevinskih parcela iznosi $P_i = 38\%$;
- Svi koeficijenti i procenti izgrađenosti po pojedinačnim građevinskim parcelama su definisani u grafičkim priložima i tekstualnom obrazloženju i sastavni dio su ovog Plana.

Kote (pod i nivelacione kote)

- Kota poda podrumске etaže mora biti spuštена minimalno cca 1 metar u odnosu na kotu pristupne saobraćajnice, odnosno minimalno cca 2 metra u odnosu na postojeću kotu terena niže strane objekta;
- Ostale strane podrumске etaže moraju biti u potpunosti pod zemljom. Podrumска etaža se ne može radovima zemljanih iskopa i vanjskog uređenja pretvarati u suterensku etažu na nižoj koti terena, sa jednim frontom vidljivim više od 1 metar;
- Nivelacione kote prizemlja planiranih objekata u odnosu na saobraćajnicu - ulicu utvrdit će se na osnovu nivelacionih kota saobraćajnica datih u Planu;
- Shodno nivelaciji i pješačkom pristupu objektu sa planirane saobraćajnice će se kod vanjskog uređenja objekta definisati precizna pozicija vanjskih stepeništa, a koje moraju biti u granicama pripadajuće parcele (regulacione linije);
- Priključke na saobraćajnice i mrežu komunalne infrastrukture treba u svakom konkretnom slučaju projektovati u skladu sa Planom (važećim tehničkim normativima) na osnovu faza komunalne infrastrukture koje su sastavni dio Plana;
- Za sve novoplanirane sadržaje mora se obezbijediti saobraćajni pristup, a prema normativima odgovarajućег broj mjesta za parkiranje/garažiranje koji je utvrđen članom 20. ove Odluke;
- Nivelete pješačkih saobraćajnica, kao i prilazi i ulazi u građevine, moraju biti isprojektovane i izvedene prema Uredbi o urbanističko-tehničkim uslovima, prostornim standardima i normativima za otklanjanje i sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera za kretanje invalidnih lica koja koriste tehnička i ortopedска pomagala ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 5/00);
- Planom je utvrđeno da se u granicama svih građevinskih parcela sportskih objekata, hotela, planinarskih domova i ugostiteljskih objekata formira zelena površina koja bi učestvovala sa najmanje 40 % u ukupnoj površini parcele.
- Minimalno 15% BGP-a unutar planiranih objekata u obuhvatu Plana su javnog karaktera, odnosno sadržaji društvene infrastrukture – restoran, škola u prirodi, trgovina (prehrambeni artikli, rukotvorine, suveniri i sl.);

Sportske građevine i sportsko rekreativne površine

Sportske građevine određene ovim Planom su zatvoreni sportski objekti, sportski tereni i sportsko – rekreativne površine koji se grade prema standardima za pojedini sportski objekat i sportske terene. Unutar zatvorenih sportskih objekata omogućuje se planiranje sadržaja (trgovački, uslužni, ugostiteljski i sl.) koji upotpunjuju funkcioniranje osnovne sportsko – rekreativne namjene i djelatnosti.

- Zatvoreni sportski objekat /sportska dvorana/u funkciji različitih sportova (nogomet, košarka, odbojka, rukomet, tenis, bazen i sl.) može se graditi prema sljedećim urbanističko – tehničkim uvjetima:
 - minimalna površina građevinske parcele je 1.500 m²,
 - maksimalna izgrađenost građevinske parcele je 40%
 - sportska dvorana utvrđena je kao građevina sa max. spratnošću od 2 podzemne etaže, prizemlja i sprata, /2SP1/;
 - visina sportske dvorane je maksimalno 1.0 m;
 - sportska dvorana mora biti projektirana i zvedena kao energetska učinkovita zgrada sa upotrebom ekološki efikasnih građevinskih materijala i sa obaveznom izgradnjom , odnosno ugradnjom zelenog krova;

- potrebna mjesta za saobraćaj u mirovanju osigurati na u sklopu objekta /podzemne etaže/.
- Moguća je i utvrđena je izgradnja objekata koji su potrebni za funkcioniranje i organizaciju međunarodnih i lokalnih takmičenja u nordijskim disciplinama na građevinskim parcelama utvrđenim ovim Planom:
 - startno ciljna kuća sa maksimalnom visinom objekta 7m;
 - tehnička baza sa javnim toaletom, i max. visina objekta 7m;
 - dva objekta kao sastavni dio strelišta / dimenzija 4m x 8m/ za video prenose, servis meta, smještaj automatike i elektronike i sl.;
 - rekonstrukcija /izgradnja/ postojećih tunela za potrebe strelišta i startno ciljnog prostora, u skladu sa međunarodnim biatlon pravilima;
 - rekonstrukcija postojeće biatlon staze i startno ciljnog prostora sa kaznenim krugovima (75m i 150m), po međunarodnim biathlon pravilima (IBU - International Biathlon Union), kao i staza i ostalih tehničkih elemenata, kako bi se cjelokupni projekat rekonstrukcije uskladio sa međunarodnim biathlon pravilima sa svim potrebnim elementima za dobijanje „A“ licence za održavanje najvećih međunarodnih takmičenja u biatlonu i skijaškom trčanju na Igmanu.
- Otvoreni sportski tereni, otvorene sportske površine u funkciji različitih sportova (nogomet, košarka, odbojka, rukomet, tenis, i sl.), mogu se graditi prema sljedećim urbanističko – tehničkim uslovima:
 - minimalna površina građevinske parcele je 500m²;
 - maksimalna izgrađenost građevinske čestice 20% ;
 - moguća je izgradnja pomoćnih zgrade sa pratećim sadržajima kao što su svlačionice, sanitarni čvor, manji ugostiteljski, uslužni odnosno trgovački prostor i sl. samo na građevinskim parcelama na kojima je to utvrđeno ovim Planom;
 - maksimalna spratna visina pomoćnih građevina je podrum ili suteran i prizemlje /P1/;
 - u toku zimskog perioda dozvoljeno je pokrivanje otvorenih sportskih površina /tenis tereni, odbojka rukomet i sl./ balonima /balon hala/ radi omogućavanja bavljenja sezonskim sportovima tijekom cijele godine
 - u izračun koeficijenata i procenata izgrađenosti građevinskih parcela sa planiranim rekreativno – sportskim sadržajima, ne ulaze površine angažire za izgradnju zemljanih i travnatih terena te igrališta drugačijih završnih slojeva, a koja nisu izvedena kao građevine. Također, zemljani i travnati tereni, odnosno igrališta koja nisu izvedena kao građevine a zatvoreni su balonima /balon hale/, ne računavaju se u izgrađenost parcela.

Ostale građevine

- U obuhvatu ovog Plana utvrđena je izgradnja ugostiteljskog (restoran) objekta i objekta konjušnice sa maksimalnim brojem boksova (6-8), odnosno kapaciteta šest /6/ do osam /8/ konja i maksimalnim horizontalnim i vertikalnim gabaritima definisanim u grafičkim priložima koji su sastavni dio ovog Plana.
- Postojeći objekti planinarski dom, studentsko-nastavni dom i meteorološka stanica, utvrđeni u obuhvatu Plana planirani su za rekonstrukciju ili novu izgradnju sa maksimalnim horizontalnim i vertikalnim gabaritima definisanim u grafičkim priložima koji su sastavni dio ovog Plana.
- Svlačionice, iznajmljivanje sportskih rekvizita i sl. vrši se u planiranim objektima te se ne može dozvoliti izgradnja i postavljanje bilo kakvih drugih objekata koji nisu utvrđeni ovim Planom.

Arhitektonsko oblikovanje:

- Arhitektonsko oblikovanje objekta prilagoditi ambijentu, uslovima terena i zahtjevima cjeline, uz uvažavanje tradicionalnog načina građenja na ovom području (krovovi, primjena kamena i betona u prizemnim dijelovima objekta, drvenih štitnika za prozore na dijelovima objekta koji su značajno izloženi vjetrovima, eventualno lima za krovne pokrivače). Svi stacionirani objekti moraju imati vjetrobran na glavnim ulazima;
 - Kod objekata veće spratnosti i volumena preporučuje se smicanje i povlačenje vertikalnog gabarita, a naročito završnih etaža, uz povremeno naglašavanje horizontala, kako bi se vizuelno ublažio vertikalni volumen;
 - Kod objekata planiranih na kosom terenu preporučuje se stepenasto povlačenje vertikalnog gabarita objekata prateći pad terena, kako bi se vizuelno ublažio vertikalni volumen;
 - Sa aspekta kolorističke fasade izbjegavati jarke i intenzivne boje, a preporučuje se neutralne nijanse, kao i upotreba drvenih obloga;
 - Svi idejni projekti se moraju dostaviti Zavodu na konsultativo mišljenje-informaciju vezano za adekvatno i primjereno arhitektonsko oblikovanje i materijalizaciju u cilju uklapanja u ambijent;
 - Kod izrade idejnih rješenja svih objekata i terena neophodno je maksimalno poštovati postojeću vegetaciju (naročito stablašice) i uklapati se u postojeće stanje. Sjeća stabla se može dozvoliti samo u granicama građevinskih linija objekata, ali pod strogim nadzorom (kontrolom) stručnog lica, a prema mjerama utvrđenim strategijskom procjenom uticaja na okoliš, koja je izrađena za ovaj Plan.
- Sastavni dio tehničke dokumentacije za izgradnju svih sadržaja (objekata, sportskih i rekreativnih terena, prostora za odmor i relaksaciju, staza i sl.), je i Vanjsko uređenje sa planom sadnje, koje se radi na osnovu smjernica Pejzažnog uređenja (koji je sastavni dio Urbanističkog projekta).
- Uzimajući u obzir specifičnost prostora sa aspekta veoma raznolikog, neusklađenog i planinskom ambijentu neprimjerenog arhitektonskog oblikovanja objekata izgrađenih u kontaktnoj zoni Plana, objekti planirani u obuhvatu ovog Plana moraju biti usklađeni kako u pogledu arhitektonskog oblikovanja, tako i pogledu materijalizacije.
 - Uređaji koji su u funkciji obavljanja djelatnosti u objektu (ventilacije, dimnjaci, klima uređaji, RTV i sl.) moraju se smjestiti unutar osnovnog gabarita objekta, posebno u slučaju kada bi svojim volumenom, primjenjenim materijalom i oblikom mogli znatno uticati na arhitektonski izgled fasade.

Član 9.

Sve građevinske parcele, sve planirane građevine, maksimalni horizontalni i vertikalni gabariti građevina /objekata/, koeficijenti i procenti izgrađenosti, površine za sportske terene i staze za nordijske discipline utvrđeni su Planom, definisani i prikazani u grafičkim priložima koji su sastavni dio ovog Plana /„Razmjestaj, namjena i spratnost objekata“, „Mreža građevinskih i regulacionih linija“ i Elabortu „Analitička obrada parcela“ i ne mogu se mijenjati osim u slučajevima koji su propisani ovom Odlukom.

Član 10.

U obuhvatu Plana utvrđena je „izgradnja“ otvorenih sportskih terena, dječijih igrališta, površina za odmori sl. koja su rješenjem i obradom površina prilagođene karakteru i ambijentu prostora. Sve neangažirane površine za fizičku izgradnju moraju biti obrađene prirodnim materijalima, a obrada mora biti izvedena na način koji će obezbijediti maksimum u pogledu tehničkih i estetskih karakteristika primjerenih ovom lokalitetu, njegovim klimatskim vjetima, uvjetima biodiverziteta i zaštite okoliša. Izgradnjom,

uopotrebom i održavanjem ispoštovati Planom i ovom Odlukom, precizirane mjere zaštite u ovom obuhvatu.

U izračun koeficijenta izgrađenosti građevinskih parcela sportsko-rekreativnih građevina ne ulaze zemljani i travnati tereni te igrališta drugačijih završnih slojeva, a koja nisu izvedena kao građevine. Također, zemljani i travnati tereni odnosno igrališta koja nisu izvedena kao građevine, a zatvorena su balonima ne uračunavaju se u izgrađenost građevinske parcele.

Član 11.

Utvrđena je površina spomeničkog prostora / Spomen - obeliska Igmanskom partizanskom bataljonu koji je proglašen su nacionalnim spomenikom prema Odluci komisije za očuvanje nacionalnih spomenika "Službeni glasnik BiH 67/15.

Član 12.

Rekonstrukcija skijaških staza / dva dječija ski lifta / i izgradnja nove pokretna trake za transport, dozvoljena je na postojećim trasama liftova sa instalacijama odgovarajućeg vertikalnog transporta koji će se odrediti prilikom izrade projektne dokumentacije.

Član 13.

Rekonstrukcija postojeće akumulacije za osnježivanje vrši se isključivo u njenim vanjskim građevinskim gabaritima i postavljanjem zaštitne ograde iza koje se postavljaju klupe za sjedenje. Rekonstrukcija se vrši na način proširenja unutrašnjeg prečnika cca 45 m, a zbog povećanja akumulacije vode za potrebe osnježavanja u toku zimske sezone, pridržavajući se svih propisanih mjera zaštite izvorišta, radi smanjenja uticaja koji mogu nepovoljno djelovati na iste, njihovu izdašnost, kvalitet i zdravstvenu ispravnost vode. Akumulacija će se većim dijelom puniti oborinskim vodama, prema tehničkom rješenju datom u Idejnom rješenju „Snabdijevanje vodom i odvodnja otpadnih i oborinskih voda“ koji je sastavni dio Plana. Dopunjavnje potrebnih količina vode vršit će se iz vodovodnog sistema. Akumulirana voda će se koristiti i za potrebe protupožarne zaštite uz ugradnju uređaja za povišenje pritiska koji će obezbijediti adekvatan rad sistema, uvažavajući sve mjere zaštite izvorišta Sarajevskog polja.

Član 14.

Trasiranje pješačkih staza vrši se u skladu sa topografijom terena i uklapanjem u postojeću vegetaciju, a uređivanje je dozvoljeno isključivo sa prirodnim materijalima (malč, ostaci drveta, kamen i sl.). Sječa stabala nije dozvoljena ni u kom obimu i obliku. Dio projektne dokumentacije za izdavanje dozvola za gradnju trebaju biti idejna rješenja vanjskog uređenja.

Član 15.

Urbani mobilijar /klupe, kante za otpatke, piknik površine,markiranje staza, vizualizacija, rasvjeta/ koji će se postavljati mora biti prilagođen planinskom ambijentu u pogledu dizajna i materijalizacije sa primjenom prirodnih materijala prilagođenih karakteru i ambijentu prostora, njegovim klimatskim vjetima, uvjetima biodiverziteta i zaštite okoliša i mora biti unificirana /usklađena/ za cijeli obuhvat. Idejni projekat urbanog mobilijara mora biti dio projektne dokumentacije za izdavanje dozvola za izgradnju i postavljanje istog.

Član 16.

Otvorene rekreativne površine su mjesta na kojima je moguće kretanje i zadržavanja posjetitelja i izletnika. To su sve površine u prostornoj cjelini obuhvata ovog Plana za koje nije utvrđena građevinska parcela, ne predstavljaju građevinsko zemljište i ne mogu se mijenjati osim u slučajevima koji su propisani ovom Odlukom. Korištenje ovih površina uključuje šetnju, odmor, edukaciju na otvorenom, igru djece, piknik površine i sl.

Član 17.

Uređenje građevinskog zemljišta se mora izvesti u obimu i na način kako je to predviđeno Planom.

Izgradnja građevina ne može započeti bez prethodnog minimalnog uređenja građevinskog zemljišta, pod čime se podrazumijeva obezbjeđenje saobraćajnog pristupa parceli, priključenje na vodovodnu, kanalizacionu i elektroenergetsku mrežu, eventualno izmještanje vodova komunalne infrastrukture.

Izgradnja građevina ne može započeti prije uklanjanja objekata predviđenih za rušenje. Izuzetno se ovi objekti mogu koristiti za potrebe gradilišta, ali se isti moraju ukloniti prije tehničkog prijema građevine.

Član 18.

Izgradnja privremenih objekata se može odobriti u skladu sa Zakonom.

Svi objekti koji su u funkciji biatlon staze i nordijskih disciplina koji nisu utvrđeni ovim Planom, a koji su dodatno potrebni za održavanje i organizaciju sportskih takmičenja bilo lokalnih ili međunarodnih, mogu se izgraditi kao privremeni, odnosno montažno demontažni objekti koji se nakon završetka takmičenja moraju ukloniti.

Član 19.

Na prostoru koji je obuhvaćen Planom nije dozvoljeno podizanje čvrstih ograda, osim ako to nije potrebno za organizaciju sportskih takmičenja u nordijskim disciplinama. Nakon završetka takmičenja ograde se moraju ukloniti.

Član 20.

Saobraćajne površine, površine za parkiranje i garažiranje vozila utvrđene su planom - faza saobraćaja. Osnov saobraćajnog koncepta čini postojeća saobraćajnica Hadžići – Igman širine 6m. Ovim planom utvrđene su površine za parkiranje vozila uz navedenu saobraćajnicu i parkiranja u objektima suterenskih, podrumskih odnosno podzemnih etaža. Planom su predložene pozicije ulaza u garažu, a koje se mogu pomjerati u zavisnosti od nivelacije pristupne saobraćajnice, idejnih i izvedbenih projekata planiranih objekata. Za parkiranje gostiju i posjetilaca u vršnim opterećenjima previđeno je parkiranje uz saobraćajnicu.

Normativ za dimenziniranje parkiranja:

- hotel: jedno parking mjesto..... 3 kreveta
- restoran: jedno parking mjesto..... 4 stolice
- planinarski dom: jedno parking mjesto..... 1 soba
- maksimalan nagib ulazno-izlazne pokrivena rampe je 15%.
- širina rampe po voznoj traci preporučuje se 2,75 m.
- saobraćajnica u garaži min. 5,5 m.
- dimenzije parking mjesta u garaži preporučuje se 2,5 x 5,0 m.

- slobodna visina garaže (ispod grede) je max 2,2 m.
Preporuka je da minimalno 15% obavezujućeg kapaciteta bude vanjski parking.

Ukoliko se ukaže potreba za većim brojem parking mjesta u obuhvatu ovog Plana moguća je realizacija podzemne garaže isključivo na poziciji ispod planiranog vanjskog parkinga /pored hotela/ i multifunkcionalnog terena u južnom dijelu obuhvata, pod uvjetom da se prethodnim istražnim radovima i tehničkim rješenjima dokaže da izgradnja iste neće uticati na kvalitet izvorišta Sarajevskog polja, koje je od velikog značaja za vodosnabdijevanje Sarajeva, kao ni na očuvanja prirodnog ambijenta. Prije eventualnog početka izgradnje ovog objekta, moraju se dobiti sve dozvole, odnosno sve načelne saglasnosti nadležnih institucija, vodne i okolinske dozvole nadležnih institucija i stručno mišljenje Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo. Objekat podzemne garaže može imati maksimalno dvije podzemne garaže sa ukupnim BGP cca 5.700m² /cca 230 PM/.

Član 21.

Predmetni obuhvat se nalazi u III vodozaštitnoj zoni izvorišta Sarajevsko polje, prema Odluci o zaštiti izvorišta vode za piće Sarajevskog polja (Sl. Novine Grada Sarajevo, br. 2/87).

Svi zahvati na realizaciji planiranih sadržaja u prostoru obuhvata Urbanističkog projekta moraju biti u skladu sa propisanim mjerama zaštite izvorišta „Sarajevsko polje“.

Donošenjem nove Odluke o zaštiti izvorišta „Sarajevsko polje“, ista će se primjenjivati za predmetni obuhvat.

Član 22.

Idejnim projektnim rješenjem utvrđen je osnovni koncept snabdijevanja vodom i odvodnje i tretmana otpadnih voda, a koji je sastavni dio predmetnog Urbanističkog projekta.

Preduslov za realizaciju pojedinačnih objekata je rekonstrukcija javne primarne vodovodne i kanizacione mreži u širem obuhvatu, a prema započetim aktivnostima na rekonstrukciji, u cilju zaštite izvorišta „Sarajevsko polje“.

U narednim fazama projektovanja prilagoditi trase interne vodovodne i separatne kanizacione mreže prema planiranim građevinama unutar Plana, za koje je potrebno da Općina utvrdi Upravitelja sistema, s ciljem upravljanja i održavanja iste.

S obzirom da se radi o osjetljivom području izvorišta Sarajevskog polja, pri realizaciji svih planiranih zahvata u prostoru UP. -a potrebno je prethodno pribaviti sve zakonom propisane akte od nadležnih institucija, kroz koje će se propisati dodatne mjere zaštite.

Vodosnabdijevanje

Vodosnabdijevanje unutar obuhvata UP. vršit će se putem javnog vodovodnog sistema, kojim upravlja KJKP. „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu KJKP. „ViK“). Priključak na javnu vodovodnu mrežu će se definisati u skladu sa zahtjevima KJKP. „ViK“.

Odvodnja i tretman otpadnih voda

Odvodnja otpadnih (sanitarnih) voda, iz obuhvata Plana, vršit će se putem javnog kanizacionog sistema, kojim upravlja KJKP. „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo. Priključak na postojeći kolektor za sanitarne vode, vršit će se preko postojećih priključaka, putem pumpi, izuzev ako KJKP. „ViK“ definiše drugačije uslove i zahtjeve. Recipijent za prihvatanje oborinskih voda je postojeća vještačka akumulacija. Oborinske vode sa saobraćajnih površina za mirovanje (parking mjesta, podzemnih garaža) se

moraju prethodno tretirati putem separatora za ulja i lakih tekućina, a u skladu sa važećom regulativom za osjetljiva područja.

Prikupljanje i tretman tehnoloških voda, koje nastaju unutar objekta konjušnice vršit će se putem BIO prečištača, do nivoa prerade koja zadovoljava propisanu zakonsku regulativu za upuštanje u javnu kanalizacionu mrežu.

Zbrinjavanje krutog otpada

Zbrinjavanje krutog otpada nastalog kao produkt iz separatora ulja i lakih tekućina, kao i otpada konjušnice (stajsko đubrivo i BIO prečištača) organizovati na način da se isti odvozi van obuhvata Plana na lokalitete namijenjene za prihvatanje takve vrste materije/otpada, s ciljem smanjenja nepovoljnog uticaja na okoliš, a posebno na izvorište „Sarajevsko polje“.

Član 23.

- Toplifikacija postojećih i planiranih objekata u zoni obuhvata definisana je Idejnim projektom za predmetni obuhvat i obezbijediće se prirodnim gasom kao primarnim energentom, uz mogućnost kombinovanja sa obnovljivim izvorima energije gdje je to izvodivo, a alternativna goriva se biraju na način koji onemogućava ugrožavanje okoliša, iznad dopuštenih vrijednosti, uz poštivanje propisa i odluka važećih na nivou Kantona. Neophodno je obezbijediti adekvatno oblikovno uklapanje termotehničkih instalacija sa objektima na koje se postavljaju.

- Pri izgradnji i korištenju gasovoda i gasnih stanica, te izboru i korištenju alternativnih goriva, voditi računa o mjerama zaštite izvorišta „Sarajevsko polje“. Neophodno je dobrom organizacijom gradilišta (odvodnja sanitarnih otpadnih voda, ispravno postupanje s otpadom, prskanje manipulativnih površina vodom radi smanjenja podizanja čestica prašine i dr.) i dodatnim mjerama zaštite spriječiti negativan utjecaj na podzemne vode, zemljište, ekosistem, zrak te nastanak erozije tla, tijekom izgradnje i korištenja infrastrukturnih sistema.

- U narednim fazama izrade investiciono-tehničke dokumentacije neophodno je neizostavno se pridržavati uslova datih Pravilnikom o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 40/17). Prema ovom Pravilniku zabranjeno je u zaštitnom pojasu distributivnog gasovoda saditi drveće i drugo rastinje čiji korijeni dosežu dubinu od 1 m, odnosno za koje je potrebno da se zemljište obrađuje dublje od 0,5 m, te je u narednim fazama izrade projektne dokumentacije potrebno voditi računa da se u blizini gasovoda ne planira sadnja drveća, čime se izbjegava ugrožavanje prirodnog okoliša i mogućnost oštećenja gasovoda rastom korijena. Obzirom da planirana pokretna traka prelazi preko postojećeg gasovoda srednjeg pritiska 3(4)bar, neophodno je pri realizaciji iste tražiti saglasnost KJKP „Sarajevogas“.

Član 24.

Obzirom na vegetacijske zajednice na ovom lokalitetu koje predstavljaju vrlo senzitivne eko sisteme kao i hidrološkog rejona ovog lokaliteta gdje je oformljena izrazito bogata, karstna akumulacija slobodnih podzemnih voda, čija izdašnost i karakteristike zavise od sveukupnog ekološkog stanja na prostoru Igmana i Bjelašnice, potrebno je da se u cilju determinisanja jasnih utjecaja planiranih tehnogenih zahvata na ekosisteme ovog područja kao i svih potencijalnih negativnih uticaja izgradnje objekata, realizira hidro-ekološki monitoring u dva karakteristična perioda tokom izgradnje planirane infrastrukture i objekata kao i tokom korištenja istih.

Član 25.

(Upravljanje otpadom)

- Sistem upravljanja otpadom u obuhvatu Plana mora funkcionisati u skladu sa odredbama Zakona o komunalnoj čistoći („Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 14/16, 34/16, 19/17), kao i drugih zakonskih i podzakonskih akata iz predmetne oblasti.

Sistem upravljanja otpadom u obuhvatu Plana je planiran u skladu sa usmjerenjima Elaborata o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka sa lociranjem u prostorno-planskoj dokumentaciji i investicijskim planom općine Hadžići, kojim je definisan koncept prikupljanja i tehničke smjernice za projektiranje infrastrukture za prihvatanje otpada. Obzirom na prostorne mogućnosti u obuhvatu Plana, postupak prikupljanja, odvajanja otpada radi ponovne upotrebe i/ili reciklaže nužno je vršiti na sljedeći način:

- Za smještajne i smještajno-ugostiteljske objekte uspostaviti dvolinijski sistem prikupljanja otpada na način da se u okviru zelenih otoka Tip 4 otpad odlaže u dvije vrste posuda koje se razlikuju po boji: žuta posuda za prikupljanje suhe (papir, plastika/metal i staklena ambalaža) i crna posuda za prikupljanje mokre frakcije (organski otpad, ostali miješani otpad).

- Zbog unificiranosti i efikasnijeg prikupljanja otpada u obuhvatu Plana, ispitati mogućnost uključivanja pravnih subjekata u sistem dvolinijskog prikupljanja otpada.

- Pravni subjekti su dužni, u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za prijenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatera sistema za prikupljanje otpada, razdvajati i odvojeno skladištiti otpad na mjestu nastanka (sklopiti odgovarajući ugovor ili sporazum sa ovlaštenim operatorom koji će preuzeti daljnju brigu o otpadu), te pri izradi investiciono-tehničke dokumentacije predvidjeti lokaciju na kojoj će biti postavljene posude za prikupljanje otpada.

- Na zelenim površinama uz piknik površine, sportske terene, dječija igrališta, staze postaviti zelene otoke manjih kapaciteta koji će se uklapati u prirodni ambijent i koji će činiti set korpi u kojima će se odvajati papir, staklo, plastika i miješani otpad.

- Prilikom organizacije manifestacija i takmičenja obezbijediti dodatni broj posuda i/ili osigurati učestaliji odvoz otpada kako bi se spriječila prepunjenost posuda za prikupljanje otpada.

Član 26.

(Izveštaj o strategijskoj procjeni uticaja na okoliš)

Izveštaj o strategijskoj procjeni uticaja na okoliš (u nastavku teksta Izveštaj o SPUO) za Plan čiji je izrađivač „CETEOR“ d.o.o. Sarajevo i Pozitivno mišljenje na isti izdato od strane Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo sastavni su dio Plana.

U skladu sa pozitivnim mišljenjem, iz Izveštaja o SPUO u tekstualni dio Plana su ugrađeni elementi uticaja planskih rješenja na okoliš, a u Odluku o provođenju Plana mjere zaštite okoliša, uključujući mjere sprječavanja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnih uticaja provedbe Plana na okoliš.

U cilju zaštite okoliša pri realizaciji svih planiranih zahvata u obuhvatu Plana potrebno je prethodno pribaviti sve zakonom propisane akte od nadležnih institucija, te uspostaviti program praćenja stanja okoliša (monitoring) tokom i nakon implementacije Plana, a u skladu sa Izveštajem o SPUO.

Član 27.

(Kvalitet zraka i klimatske promjene)

U cilju smanjenja negativnih uticaja planskih rješenja na kvalitet zraka i klimatske promjene potrebno je implementirati sljedeće mjere:

- Objekte u obuhvatu Plana projektovati i izvoditi kao energetske efikasne objekte;
- Prilikom izgradnje i eksploatacije objekata koristiti savremenu opremu i primjeniti praksu rada koja će imati minimiziran uticaj na kvalitet zraka;
- Prilikom izgradnje objekata koristiti postojeće puteve, te vršiti redovno prskanje radno-manipulativnih površina radi smanjenja disperzije prašine na gradilištima i u okolini;
- U obuhvatu Plana koristiti kolovnice sa smanjenom emisijom štetnih gasova i redovno vršiti njihovo servisiranje;
- U slučaju zahtjeva za postavljenje skladišta LPG, bez obzira na kapacitet, tražiti mišljenje ovlaštene organizacije obzirom na karakteristike LPG i uslove zaštite područja;
- Redovno održavati saobraćajnice i pristupne puteve;
- Obezbijediti dovoljan broj mjesta za parkiranje;
- Provoditi monitoring i mjerenja u skladu sa važećim propisima;
- Za objekat konjušnice obezbijediti prostor za odlaganje nus proizvoda životinjskog porijekla, te prostorije konstruisati na način da se spriječi širenje neugodnih mirisa van objekta;
- Primijeniti mjere smanjenja neugodnih mirisa iz konjušnice kao što je miješanje animalnog izmeta sa slamom i korištenja u svrhu uređenja vanjskih površina (kao đubrivo) izvan obuhvata Plana, te redovno održavanje higijene u konjušnici;
- Na piknik površinama u obuhvatu Plana postaviti upozorenja koja se odnose na otvoreni plamen i požar sa informacijama o postupku u slučaju požara, te voditi računa da se na ložištima pale isključivo drvo i ćumur.

Član 28.

(Površinske i podzemne vode)

U cilju smanjenja negativnih uticaja planskih rješenja na površinske i podzemne vode potrebno je implementirati sljedeće mjere:

- Preduslov za realizaciju novoplaniranih pojedinačnih objekata unutar Plana je poduzimanje aktivnosti na sanaciji, rekonstrukciji održavanju i širenju, kako javne primarne vodovodne i kanalizacione mreže u širem obuhvatu, tako i sekundarne (interne) u obuhvatu Plana;
- Saglasnosti za izgradnju novih sadržaja u obuhvatu, za koje ne postoji upotrebna dozvola, se može osigurati nakon sanacije dijela kolektora Bjelašnica-Hadžići ili pribavljanja saglasnosti nadležnog organa, izuzev sadržaja za koje nije planirano priključenje fekalne infrastrukture na kolektor, te planiranih sadržaja koji su od Javnog interesa;
- Racionalno korištenje vode za piće (postavljanje uputstava za korištenje vode, fotosjetljivih senzora za korištenje vode i sl.);
- Izgradnja separatne kanalizacione mreže i prethodni tretman otpadnih voda prije ispuštanja istih u primarne recipijente (otpadnih voda u fekalni kolektor tzv. Hadžićki kolektor, oborinskih voda u postojeću vještačku akumulaciju);

- Postojeći objekti, kao i objekti koji su predviđeni za nadogradnju moraju se priključiti na postojeću kanalizacionu mrežu, preko postojećih priključaka na postojeći kolektor za sanitarne vode, putem pumpi, izuzev ako KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo definiše drugačije uslove i zahtjeve;
- Sve nove gravitacione fekalne kolektore izgraditi kao vodonepropusni sistem sa cijevima i revizionim oknima od visoko kvalitetnog materijala (posebnu pažnju obratiti na spojeve kolektora i revizionih okana, kao i spojeve cijevi međusobno);
- Oborinske voda sa krovova i pješačkih površina (izuzev staze za jahanje) koje nisu predviđene za saobraćaj motornih vozila se mogu direktno, bez posebnog prečišćavanja ispuštati u okolni teren;
- Saobraćajne površine urediti sa kontroliranim sistemom odvodnje kolničkih voda na način da se vode duž cijelog dijela saobraćajnice odvede otvorenim kanalom obloženim betonskim pločama kako onečišćene vode sa saobraćajnice ne bi dospjele u priljevnu zonu izvorišta, te je potrebno fuge između betonskih ploča od kojih je napravljen odvodni kanal zapuniti bitumenom kako bi sistem bio nepropustan.
- Održavanje saobraćajnica tokom zimskog perioda vršiti isključivo kamenom drobinom, bez upotrebe soli ili drugih hemijskih tvari;
- Na površinama za saobraćaj u mirovanju (otvorene parking površine i podzemne garaže) implementirati zatvoreni sistem odvodnje oborinskih voda, uz tretman prečišćavanja istih putem separatora za ulja i masti;
- Redovno vršiti monitoring uz redovno održavanje i kontrolu nad radom ugrađenih bioprečištača i separatora u skladu sa Pravilnikom i izdatim vodnim aktima, te ugovoriti kompaniju koja će vršiti servisiranje i redovno čišćenje separatora;
- U fazi projektovanja novoplaniranog objekta sportske dvorane poštovati pravila struke vezano za uticaj temelja na podzemne vode, te provesti istraživačke radove za hidrogeološke, geološke i ostale značajke terene;
- Za objekte svlačionice- rekvizite obezbijediti kanalizacionu mrežu dovoljnog kapaciteta zbog upotrebe toaleta i sanitarnih čvorova koji će se nalaziti u sklopu istih, te na istu ugraditi separatore i prečištače prije ispuštanja u kanalizacionu mrežu;
- Restoran treba imati ugrađene separatore jestivih ulja prije ispuštanja u kanalizacioni sistem, separatore redovno servisirati i čistiti, a prikupljenje masnoće zasebno evakuisati preko specijalizovanih vozila i kompanija;
- Konjušnicu spojiti na kanalizacioni i vodovodni sistem, a tehnološke vode koje nastaju unutar objekta konjušnice prije ispuštanja u javni kanalizacioni i vodovodni sistem prečistiti putem prečištača otpadnih voda do nivoa prerade koja zadovoljava propisanu zakonsku regulativu. Poštovati mjere prema Pravilniku o uslovima koje moraju zadovoljiti farme i uslovima za zaštitu životinja na farmama;
- Zbrinjavanje krutog otpada nastalog kao produkt iz separatora ulja i lakih tekućina, kao i otpada konjušnice (izmet i stajnjak) organizovati na način da se isti privremeno odlaze u vodonepropusnoj jami sa kontrolom curenja po obodnim kanalima i odvozi van obuhvata Plana na lokalitete namijenjene za prihvatanje takve vrste materije/otpada. Navedeno treba biti uključeno u rješenje o puštanju u rad (upotrebnu dozvolu) konjušnice;
- Staze za jahanje izvesti kao vodonepropusne, odnosno potencijalne vode sa staze prikupljati i odvoditi na tretman otpadnih voda, te osigurati radnu snagu koji će ih redovno održavati;
- Zabrana korištenja sredstava za prihranjivanje za okolnu vegetaciju ukoliko nije namijenjena, tj prihvatljiva za područje III vodozaštitne zone;

- Postaviti znakove i smjernice koji upućuju na zabranu bacanja otpada, informišu o III vodozaštitnoj zoni i ukazuju na negativni uticaj određenih ljudskih aktivnosti na podzemne vode (prosipanje određenih tečnosti ili ulja na tlo, upozorenja na požar i sl.).

Član 29.

(Tlo, šume i šumsko zemljište)

U cilju smanjenja negativnih uticaja planskih rješenja na tlo, šume i šumsko zemljište potrebno je implementirati sljedeće mjere:

- Prilikom izgradnje planiranih objekata minimizirati devastaciju okolnog prostora ograničavanjem kretanja vozila isključivo u okviru gradilišta i postojećih puteva, redovnim prskanjem radno-manipulativnih površina, korištenjem savremenih mašina, spriječavanjem odlaganja građevinskog otpada na šumske površine i dr.;
- Po završetku radova sanirati sve lokacije, tako da se sanacija i rekultivacija terena vrši sadnjom autohtone vegetacije;
- Prilikom uređenja konjušnice uspostaviti kontakt sa nadležnom šumarskom službom u svrhu pravovremene zaštite šuma;
- Sve manipulacije sa naftom i njenim derivatima u toku procesa izgradnje planiranih sadržaja, neophodno je obavljati na posebno definisanom mjestu i uz maksimalne mjere zaštite kako ne bi došlo do prosipanja;
- Sječu drveća svesti na minimum, samo u slučaju nužde i uz obavezno odobrenje/dozvolu relevantnih institucija;
- Minimizirati nastanak otpada, uspostaviti selektivni sistem prikupljanja otpada, te isti redovno odvoziti;
- Lokaciju za odlaganje đubriva i stajnjaka iz konjušnice i sa staze za jahanje smjestiti prema šumi (na vodonepropusnu podlogu) sa obodnim kanalima za prihvatanje i odvod otpadne tečnosti u prečistač;
- Za objekat konjušnice osigurati provođenje mjera propisanih Pravilnikom o uslovima koje moraju zadovoljiti farme i uslovima za zaštitu životinja na farmama;
- Obilježiti i redovno održavati planirane staze (posebno stazu za jahanje) i prostor oko spomenika Spomen-obelisk Igmanskom partizanskom bataljonu, voditi računa da se koriste isključivo staze koje su obilježena bez narušavanja okolnog područja, postaviti uputstva za ponašanje posjetilaca;
- Za loženje vatre koristiti samo za to predviđene lokacije, spriječiti svako loženje na tlu ili u blizini šume, postaviti znakove upozorenja koja se odnose na opasnost od vatre i informacijama o postupku u slučaju požara;
- Na saobraćajnim površinama onemogućiti izlijevanje bilo kakvih zagađujućih materija u tlo i okoliš, te u slučaju akcidentnih situacija nabaviti spremnike sa materijama koje brzo apsorbiraju ulja i gorivo iz automobila.

Član 30.

(Biodiverzitet i pejzaž)

U cilju smanjenja negativnih uticaja planskih rješenja na biodiverzitet i pejzaž potrebno je implementirati sljedeće mjere:

- Kod projektovanja objekata i staza, te renoviranja istih voditi se smjernicama za projektovanje i građenje u cilju zadržavanja autentičnosti pejzaža;
- U toku izgradnje planiranih zahvata, vrijeme izvođenja građevinskih radova koji zahtijevaju primjenu teške mehanizacije planirati izvan perioda najveće aktivnosti

životinja kako se bi izbjegao uticaj gubitka staništa, buke i potencijalnog onečišćenja na životinjske vrste u vremenu parenja i podizanja mladih;

- Po završetku radova sanirati sve lokacije, tako da se sanacija i rekultivacija terena vrši sadnjom autohtone vegetacije;
- Redovno održavati vanjski izgled objekata, okolnog prostora, piknik površina, spomenika, parkinga, te mjerama očuvanja pejzaža povećavati percepcijske vrijednosti i poboljšati panoramske vizure pejzažnog prostora;
- Obilježiti i redovno održavati planirane staze (posebno stazu za jahanje) i prostor oko spomenika Spomen-obelisk Igmanskom partizanskom bataljonu, voditi računa da se koriste isključivo staze koje su obilježena bez narušavanja okolnog područja, postaviti uputstva za ponašanje posjetilaca;
- Uz planirane staze, piknik površine i sl. postaviti uputstva za korisnike o pravilima ponašanja, o tome šta je dozvoljeno, a šta ne (bacanje otpada u okoliš, lomljenje grana, izlazak van obilježenih staza i sl.).
- Na cijelom području minimalizirati korištenje vještačkog osvjetljenja i izvore buke;
- Hortikulturno uređenje prilagoditi postojećem pejzažu i isto vršiti sadnjom autohtone vegetacije, spriječiti svaki unos i širenje invazivnih vrsta;
- Sječu drveća svesti na minimum, samo u slučaju nužde i uz obavezno odobrenje/dozvolu relevantnih institucija.

Član 31.

(Buka i vibracije)

U cilju smanjenja negativnih uticaja planskih rješenja na nivo buke i vibracije potrebno je implementirati sljedeće mjere:

- Prilikom izgradnje i eksploatacije objekata koristiti savremenije uređaje sa smanjenim nivoom buke, te osigurati upotrebu certificirane opreme za zaštitu od buke u skladu sa domaćim propisima i EU standardima;
- Uopšteno, uređaji, oprema i mašine koji emituju buku moraju biti atestirani, odnosno moraju biti tako konstruisani ili izolovani, da u spoljnu sredinu ne emituju buku preko dozvoljenog nivoa;
- Za vrijeme izgradnje objekata preporučuje se rad mehanizacije samo u periodu od 7 do 20 sati;
- Tabloma sa pravilima ponašanja osigurati da posjetioci ne prave bespotrebnu ili neumjerenu buku koja bi narušavala prirodni ambijent (glasna muzika, galama i sl.);
- Napraviti pristupne puteve i parking prostor tako da se ne prave zadržavanja kod ulaska i izlaska sa lokacije, a u slučaju da je parking prostor popunjen, vozila preusmjeravati na raskrsnici prije dolaska na lokaciju.
- Uvesti mogućnost korištenja javnog prevoza i promovisati korištenje električnih vozila koja svojim tehničkim karakteristikama omogućavaju tiši rad motora.

Član 32.

(Svjetlosno zagađenje)

U cilju zaštite od svjetlosnog zagađenja potrebno je implementirati sljedeće mjere:

- Prilikom izgradnje i eksploatacije objekata koristiti rasvjetu koja se temeljiti na načelima energetske efikasnosti, opravdanosti i optimalizacije, te omogućava najviše standarde zaštite okoliša od svjetlosnog zagađenja.

- Rasvjetna tijela u obuhvatu Plana arhitektonski uklopiti u pejzaž, te ista racionalno upotrebljavati uz odgovarajuću jačinu i boju za vanjsko osvjetljenje objekata;
- Za objekte i staze koji nisu u funkciji u noćnim satima postaviti senzore pokreta radi reduciranja osvjetljenja i potrošnje, a za ostale smanjiti osvjetljenje u noćnim satima;
- U noćnim satima zabraniti korištenje piknik površina;
- Za Biatlon stazu osvjetljenje izraditi u skladu sa zahtjevima međunarodnih biatlon pravila (IBU);
- Provoditi edukacije o zaštiti od svjetlosnog zagađenja.

Član 33.

(Zaštita nacionalnog spomenika)

U svrhu trajne zaštite nacionalnog spomenika u obuhvatu Plana utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- Dopušteni su isključivo istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, radovi na sanaciji i prezentaciji spomenika, uz odobrenje Federalnog ministarstva nadležnoga za prostorno uređenje i stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou FBiH.
- Prilikom radova na restauraciji objekata neophodno je sačuvati njegov izvorni izgled;
- Dozvoljeno je privremeno izmještanje spomenika u svrhu infrastrukturnih radova uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručno nadziranje nadležne službe zaštite;
- Cjelina se može koristiti u edukativne i kulturne svrhe, odnosno na način koji neće ugroziti integritet objekta.

Član 34.

Svi planirani objekti utvrđeni ovim Planom grade se i izvode po urbanističko – tehničkim uvjetima datim kroz grafičke priloge, tekstualno obrazloženje i Odluku o provođenju ovog plana kao i kroz izradu projektne dokumentacije u skladu sa saglasnostima nadležnih instucija i uvjetima okolinske dozvole. Prije izgradnje planiranih objekata, sportskih terena i uređenje Planom predviđenih površina, potrebno je ispoštovati sve elemente propisane zakonskom regulativom za dobijanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje. Kod realizacije planiranih objekata neophodno je ispoštovati sve elemente propisane zakonskom regulativom vezanom za provođenje inspekcijskog i drugog nadzora gradnje.

Član 35.

Izgradnja i uređenje pejzaža i zelenih površina u okviru građevinskih parcela vrši se u skladu sa predhodno pribavljenom odgovarajućom tehničkom dokumentacijom (Plan sadnje), urađenom na osnovu Pejzažnog uređenja, koji je sastavni dio ovog Plana. Svi sadržaji na predmetnoj lokaciji (građevine, sportski i rekreativni tereni, lokacije za piknik, odmor i igru djece, staze i dr.) se moraju uklapati u postojeću vegetaciju i ne smije se dozvoliti sječa stabala i krčenje vegetacije. Iznimno sječa stabala se može dozvoliti samo u granicama gabarita planiranog objekta i vrši se isključivo uz nadzor stručnog lica, prema mjerama utvrđenim strategijskom procjenom uticaja na okoliš, koja je sastavni dio Plana.

Član 36.

U pogledu zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja, moraju se primjeniti mjere i postupci u skladu sa važećim Zakonom o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Službene novine Federacije BiH” broj 39/03) i Uredbom o uvjetima, kriterijima

i načinu gradnje skloništa i normativima za kontrolu ispravnosti skloništa (“Službene novine Federacije BiH” broj 21/05).

Član 37.

U toku razrade i sprovođenja Plana primjeniti uslove iz Uredbe o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprječavanje stvaranja svih prepreka osobama sa umanjenim tjelesnim sposobnostima (“Službene novine Federacije BiH” broj 10/04) i Uredbe o urbanističko-tehničkim uvjetima, prostornim standardima i normativima za otklanjanje i sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera za kretanje invalidnih lica koja koriste tehnička i ortopedska pomagala („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 5/00), kao i sve eventualne izmjene i dopune ovih propisa, odnosno da se primjene svi novi propisi koji uređuju urbanistički-tehničke uvjete, prostorne standarde i normative za otklanjanje urbanističko-arhitektonskih barijera za kretanje invalidnih lica koji koriste tehnička i ortopedska pomagala. Nivelete pješačkih saobraćajnica kao prilazi i ulazi u sve objekte moraju biti isprojektovane i izvedene sa nagibima koji omogućavaju nesmetano kretanje hendikepiranih lica, odnosno neophodno je obezbjediti odgovarajuće rampe, držače, posebno obilježena parking mjesta i sl.

Član 38.

Projektna dokumentacija za realizaciju novih objekata mora biti u saglasnosti sa preporukama vezanim za konstruktivne elemente građevina i radova na okolnom terenu na osnovu inženjerskogeološkog i geotehničkog izvještaja, koji treba biti urađen od strane ovlaštene firme ili institucije.

Statički proračun građevina mora se dimenzionirati za potrebe najmanje 8 □ MCS.

Obim i kvalitet izvedenih radova vezanih za geoinženjerske uslove moraju biti verifikovani u okviru tehničkog prijema, a upotrebna dozvola se ne može izdati ukoliko predviđeni radovi nisu u obimu i kvalitetu zadovoljavajući.

Član 39.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u «Službenim novinama Kantona Sarajevo».

Predsjedavajući
Općinskog vijeća Hadžići

Broj: 01-02-4997/2022
Hadžići, 19.05.2022. godine

Almin Bašić